

L'HORA NOVA

INGENUAMENT

A París i a Londres, simultàniament han tingut lloc diverses entrevistes de caràcter diplomàtic, amb el propòsit d'establir contacte personal entre ministres i ambaixadors. Mentre lord Halifax s'entrevistava amb l'ambaixador de França a Londres, M. Corbin, el ministre d'Afers estrangers del Govern francès, M. Delbos, celebra un canvi d'impressions amb l'ambaixador de la URSS a París, camarada Sourits. Hom considera que la conversació de Londres s'ha referit al procés, actualment en curs, per al millorament de les relacions italo-britàniques i als últims punts tractats en les entrevistes entre Chamberlain i Grandi. Es de preveure, així mateix, que s'estudiarien les perspectives de la propera reunió del subcomitè de no-intervenció. La convergència de les conversacions promogudes, respectivament, pels ministres de Negocis estrangers dels governs de París i de Londres, ha donat un excepcional relleu a la mantinguda entre Delbos i Sourits, els termes de la qual serien per a precisar a l'ambaixador soviètic la posició que adopta França amb referència al afers espanyols. Entre la tesis francesa i la soviètica només existeix la diferència que es refereix a les condicions de la concessió de bel·ligerència, i en tractar aquest punt, Delbos sembla que ha exposat el perill que comporta una actitud d'intransigència de la URSS per a la col·laboració francò-soviètica, tota vegada que la solució del conflicte espanyol derivaria a una resurrecció del Pacte dels Quatre, que aparta a la URSS de la col·laboració amb l'Europa occidental. Sobradament, la premsa francesa revela un optimisme amb el qual ningú hi podia comptar i afirma que Anglaterra considera liquidada la guerra espanyola, ja que la finalitat essencial que perseguia, que era de fer desaparèixer la ingerència estrangera a Espanya, s'ha aconseguit. No cal dir que l'optimisme que s'observa a París, es fonamenta en la maniobra diplomàtica d'extraordinari alçanc que ha projectat Londres en aquests darrers dies. Aquest viratge, però, posa l'interrogant en preguntar-se els francesos si és una necessitat, una jugada, o si Roma vol donar la sensació a Berlín de què Itàlia pot acostarse a les potències occidentals. París, demostra serenitat i reserva, malgrat la sorpresa que li causa l'actitud italiana.

ALFIL

L'ESPANYA DEL SEGLE XX

Sota el domini de la plutocràcia i del militarisme

IV

Les extremes dretes no abandonen fàcilment la campanya entorn de la qüestió religiosa, malgrat el canvi d'orientació política que s'ha produït amb l'adveniment de Maura al poder. El conservadurisme el consideren un perill que amenaça desarticlar les seves forces, i per això els dretistes mantenen viva l'agitació, sota la influència, també, del que ha esdevingut a França per la separació de l'Església i l'Estat i la supressió de les congregacions religioses. En un dels debats, al Parlament, en la discussió de contesta al missatge de la Corona, en el mes de juny del 1907, deia Maura: «La nostra missió (la del Govern) és la equidistància entre les dues intoleràncies, la catòlica i la sectària. En altres temps, eren els pobles regits des de dalt a baix i la influència de l'Església i del catolicisme s'exercia per via de les autoritats i de les corones, i dels ministres, i dels prínceps, i dels Consells, i ara resulta que l'acció catòlica es té d'exercir sobre les multituds, sobre els pobles, perquè estem en els pobles democràtics, i tenen de venir de la massa social llurs representants, i això implica tenir de resignar-se a totes les propagandes, fins el límit de les lleis penals, i haver de suportar les propagandes que ens molesten perquè aquest és l'escut contra les tiranies dels governs sectaris».

Era massa liberal la posició del cap del Govern perquè pogués tranquil·litzar els representants de l'Espanya tradicionalista! I encara tenien altres motius per sentir rancúnia pels governants, i era per haver estat absolt del procés que se li seguia, en Ferrer i Guàrdia.

Molt aviat, però, el curs de la política entra en una inesperada fase.

A Casablanca es registren successos greus i l'agitació s'estén per tot el Marroc. Hom constata que la Conferència d'Algeciras no ha resolt gran cosa, ja que els francesos desembarquen tropes a Casablanca, després de realitzar un intens bombardeig contra aquella plaça. El cabdill de la revolta és el Raisuli. El súbdit anglès Macklean cau presoner dels moros, i els anglesos hi senten inquietud. França pren el Marroc en pla de conquesta, i Alemanya dóna el crit d'alarma, més que per altra cosa, pel despit d'haver quedat relegada en els acords de la Conferència d'Algeciras.

Comença en aquells dies del mes d'agost una campanya de premsa que no dissimulava el desig de portar Espanya a intervenir al Marroc. Vegeu aquesta mostra de patriotisme d'aventura que reproduïm com a testimoni irrefutable:

«El passat en el Marroc fou la nostra història. Després de la nostra reconquesta repassaren els moros l'Estret de Gibraltar, i, nosaltres, devíem complir el testament d'Isabel la Catòlica, que, en morir, ens senyalà el camí de les costes d'Àfrica. En el començament del segle XIX, després de guerres exte-

(Passa a la pàg. 8)